

CO2-prijs hoger in 2011

gepubliceerd in *EnergieBeurs Bulletin*, december 2010

<http://www.fbbv.nl/publicaties.php?id=3>

De CO2-prijs zal in 2011 naar verwachting stijgen tot 20 euro per ton. De stijging hangt voor een groot deel af van het economisch herstel. Besluiten in de EU kunnen de prijsontwikkeling bespoedigen.

Door Jos Cozijnsen, zelfstandig consultant emissiehandel

Na vijf jaar emissiehandel weten we dat de CO2-handel niet afhangt van emotie of psychologie. De aantrekkelijkheid of het risico van emissierechten is niet van belang. Uitzondering zijn bepaalde CDM-credits van zgn. HFK-projecten; er wordt aan de kwaliteit getwijfeld. Vlak voor de klimaatop in Kopenhagen in december 2009 steeg de CO2-prijs wel vol verwachting van aankomende aanscherping van klimaatbeleid. Dat bleek niet het geval te zijn, waardoor de prijs weer terugkwam op het niveau van voor de top. Zo'n effect is nu niet te verwachten.

De Europese Commissie wil HFK-credits vanaf 2013 niet meer gebruiken

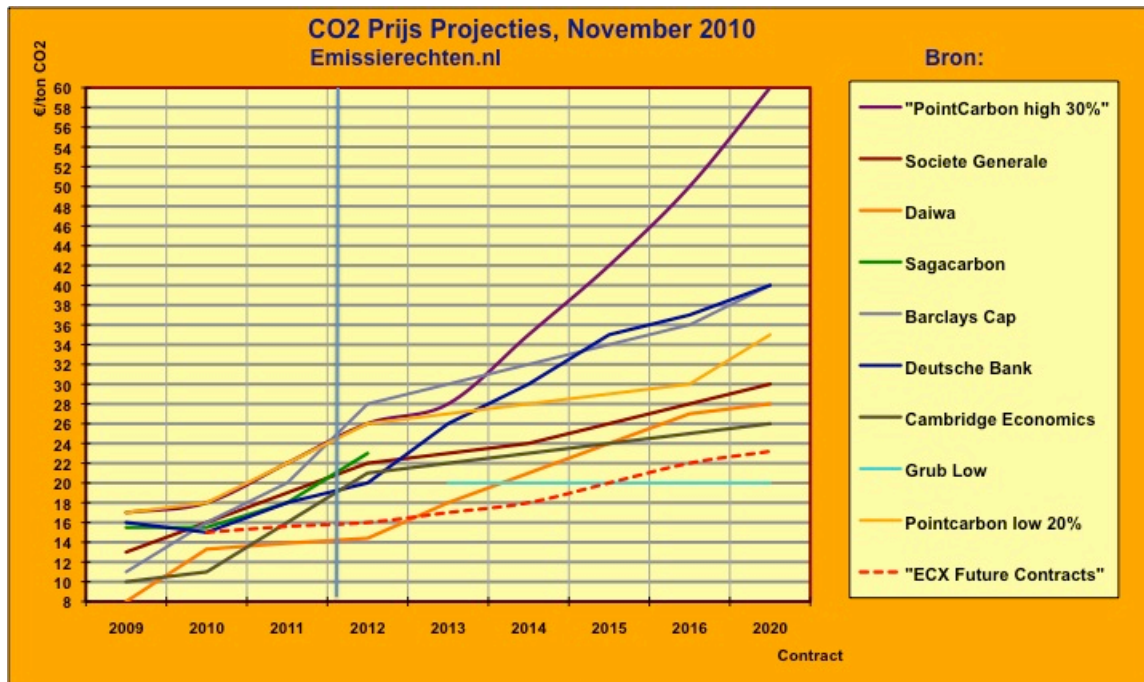
Rond de klimaatop in Cancun in december heerst er meer realisme. Het is de schaarste naar emissierechten die bepaalt of er handel is; vraag en aanbod bepalen de prijs. We zien een aantal fundamentele aanjagers van vraag en aanbod veranderen, die invloed hebben op vraag en aanbod naar emissierechten en de prijsvorming. Sommige zijn veranderingen op de korte termijn; anderen zijn wellicht structureel.

Korte termijn

De koude treedt in, niet alleen in de EU, weliswaar langzaam, maar ook in China, wat de vraag naar brandstoffen doet toenemen en dus de prijs van brandstof. Energiebedrijven moeten meer stoken, dus zijn er meer emissies en de emissieprijs neemt toe. Daarom staat het Duitse stroomcontract voor 2011 het hoogst sinds begin oktober rond 50 euro per MWh; dit heeft een opwaarts effect op de CO2-prijs. Energiebedrijven kopen sowieso extra emissierechten in voor na 2012. De Europese Commissie heeft aangegeven pas in 2012 rechten voor 2013 te kunnen veilen. Omdat energiebedrijven langjarige stroomcontracten hebben, willen ze de CO2-kosten wel in kunnen boeken. Daarom sluiten ze reeds contracten voor emissierechten voor 2013, 2014 etc. Op de European Climate Exchange worden contracten tot en met 2020 verhandeld. Barclays Capital voorspelt een CO2-prijsstijging van 25% in 2011 naar 20 euro per ton, met name door actiever inkopen van energiebedrijven.

De spread tussen het 2010 emissierecht (15,10) en de CDM-credits (12,50) is minder dan 4 euro. Het aanbod van CDM-credits neemt af, door de VN-onderzoeken naar HFK-projecten. En beleggers in CDM-projecten, die tijdens de kredietcrisis uitgestapt waren, zijn nog niet terug. De Europese Commissie zal eind november met een voorstel komen deze HFK-credits vanaf mei 2013 niet meer te gebruiken onder het Europese emissiehandelssysteem. Chinese, Indiase en Koreaanse bedrijven zijn ontstemd, want ze volgen de regels van het klimaatverdrag. Maar de EU vindt de projecten weinig ambitieus. Men wil dat China en India op sector-niveau CO2-

afspraken maken. Dat verbetert de internationale concurrentie bovendien. Dat verklaart de druk op de CDM-prijs. Indiase en Britse bedrijven en organisaties maakten in november bekend bilaterale afspraken te willen maken, nu een mondiaal akkoord nog achterwege blijft. Ook de Californische gouverneur Arnold Schwarzenegger denkt dat een afspraak tussen de Staten over CO₂-reductie beginnen het vacuüm kan opvullen zolang er geen mondiaal akkoord komt.

De prognoses van de CO₂-prijs voor 2020 lopen nogal uiteen (bron Emissierechten.nl)

Lange termijn

De Europese Commissie heeft definitief aangegeven dat de veiling van emissierechten voor na 2013 niet volgend jaar al kan plaats vinden. Energiebedrijven, die verantwoordelijk zijn voor de helft van de Europese emissies, krijgen vanaf 2013 geen gratis rechten meer, maar moeten alles op de markt of veiling kopen. Men heeft behoefte aan vroege zekerheid. Maar een latere eerste veiling, laat de huidige prijs stijgen van de in de markt beschikbare emissierechten. Voor landen is dat wellicht een gunstig effect van later veilen.

De kolenprijs zal nog voor de meeste verassingen zorgen

Pointcarbon schat de CO₂-prijs voor 2016 in op 30 euro. Dat is 3 euro lager dan eerst. De trage investeringen in duurzame energie in de EU betekenen dat de schaarse aan emissierechten tot 2020 2,5 miljard ton bedraagt. Als de EU haar CO₂-reductiedoel voor 2020 optrekt naar 30%, loopt het tekort zelfs toe naar 4,9 miljard, met een CO₂-prijs van 30 tot 50 euro per ton. De Franse bank Société General schat in dat pas in 2017 een tekort optreedt van 400 miljoen ton, met een CO₂-prijs van 22 euro in 2020. Bij beperkt gebruik van CERs wordt dat 40 euro per ton en met een Europees CO₂-reductiedoel van 30% verwacht men een CO₂-prijs van 60 euro in 2020. De Britse regeringsadviseur David Kennedy van het Climate Change Committee stelde in november een bodemprijs voor, waarbij de overheid het verschil bijpast. Dat lijkt overbodig gezien de prognoses, afgezien van de vraag of de belastingbetalers daar in Europa voor op zouden willen draaien.

Kolen of gas

Hoe snel de CO₂-prijs uiteindelijk stijgt hangt voor een groot deel van het economisch herstel af, regionaal en wereldwijd. Internationaal vindt groei vooral in China plaats. Dat heeft niet direct invloed op emissies in de EU, maar wel indirect via effecten op de kolen- en stroomprijs. De kolenprijs zal nog voor de meeste verassingen zorgen. De kolenprijs voor 2011 stond onlangs met \$107.50 per ton zeer hoog. Als je daarbij de hogere CO₂-kosten dan bij gas optelt, wordt de winst voor kolenstroom ten opzichte van gas steeds marginaler. Het voordeel van kolenstroom wordt steeds kleiner. Nu de CO₂-prijs is gestegen naar boven 15 euro, het hoogste sinds een maand, wordt gas interessanter. In de 'merit order' stond gedurende de zomerse gasstroom al gunstiger dan kolenstroom. Dat zal nu vaker het geval zijn.

Een CO₂-prijs rond 25 euro, gecombineerd met een hogere kolenprijs, maakt het bouwen of uitbreiden van kolencentrales ongunstiger dan gas. Dat wordt versterkt, omdat de CO₂-prijs te laag is om de centrales te voorzien van afvanginstallaties voor CO₂-opslag, waardoor CO₂-kosten op de langere termijn blijven bestaan. Een aantal Duitse bedrijven heeft daarom afgezien van investeringen in kolen, en het Belgische C-Gen heeft de geplande kolenvergasser op de Maasvlakte afgeblazen. Maar als op grote schaal wordt geswitcht naar gas, daalt de CO₂-prijs weer iets, omdat er minder emissies zijn en dus minder vraag naar emissierechten. In dat geval wordt kolen weer interessanter. Het is dus nog ongewis hoe de invloed van kolen en gas op de CO₂-prijs uiteindelijk uitpakt. De capaciteit op de gasmarkt, en de ruimte voor energiebedrijven om te switchen van kolen naar gas is echter beperkt.

+++